

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Jncipiens à Juliano Apostata Jmperatore, perducitur vsque ad obitum
Theodosii Augusti: continet annos XXXIV.

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 377. Damasi Pap. Annus 11. Valentis 14. Gratiani 11.
Valentin. 2. Imppp.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14548

BARBARI
IN ORIENTE
SANTVRE
IN ROMANUM
IMPERIVM.

tabant, irumpentes ab illis repullos descendisse in regiones trans Istrum, quas occuparant Gothi: Hi vero sub Regibus Alarico & Frithigine (Athanaricus autem ad tutiora loca confugerat) per legatos apud Valentem Imperatorem egere, vt Thracia ipsi darentur ad habitandum; spondentes se Romanis subditos fore, tutaturosque fines Romani Imperii ab omnibus aliis barbarorum incurribus. Permissi sunt igitur magno Romani Imperii damno barbari Istrum transire: sed & alix proxima nationes se iidem adiungere, transiisse eque & ipsa Istrum Romanis licet inuitis. Meminit horum sanctus Ambrosius barbarorum, & aliorum inter se confingentium, & que Ammianus pluribus chartis est profectus, ipse his paucis abfoluit, vbi ait: *Quanta enim prelia, & quas opiniones accipimus pro aliorum: Hunni in Alanos, Alani in Gothos, Gothi in Tarsalos & Sarmatas insurrexerunt. Nos quoque in Illyrico exules paria Gothorum exilia fecerunt: & nondum est finis. Quis omnium famas, suis pariter hominum atque hominum, ceterique peccor in vt etiam nos, qui bellum non pertulimus, debellatis tamen parces fecerit possidentia.* hxc Ambrosius. *Quam autem inmensa, nempe vniuersam Europam occupatis, quam dira animantium pestis ista, & quomodo a Christianis per signum Crucis facillime curaretur, quo tanto miraculo Gentiles ad Christi fidem conuerterentur: est elegans Ecloga Saueri Sancti Eudalechi Rhetoris, (huius meminit S. Paulinus Nolanus) vbi hxc post alia:*

Buculis — *Dic age Tityre,
Quis te subripuit clauibus huius Deus,
Vt pestu pecudum, que populata sit
Vincas, tibi nulla sit?*

Tityrus. *Signum, quod perhibuit esse Crucis Dei,
Magnis qui collatur solus in vrbibus:
Christus, perpetus gloria naminis,
Cuius solum ynicui.*
*Hoc signum mediis frontibus additum,
Cunctarum pecudum certa salua fuit.
Sic vero Deus hoc nomine prepotens
Saluator vocatus est.*
*Fugit continuo fana lucis greges,
Moribus nil licuit. Si tamen hunc Deum
Exorare velis, credere sufficit.
Votum sola fides inuat.*
*Non vllas madida est ara cruoribus,
Nec morbus peccatum ca terpellatur,
Sed simplex animi purificatio
Optatum fructus bonis.*

Buculis. *Hac si certa probas, Tityre, nil moror
Quin veru famuler religionibus
Errorem veterem dissiuam libens.
Nam fallax & inanis est.*

Tityrus. *Atqui iam properat meri meo visere
Suum mi templa Dei, quim age, Bucule,
Non longam pariter congregamus viam:
Christi & nomen agnoscamus.*

Agon. *Et me consiliu inuigite prospere.
Nam cur addubium, quin homini quoque
Signum profut idem perpete sculo,
Quo vii morbida vinitur?* hxc de peste, signo

*numina
noctimus

VIII. sancte Crucis populatari solita. Quod pertinet ad res bellicas, factum est, vt barbari, qui Istrum transierant, victus impio laborantes, grillati ceperunt in vicis & oppida, vnaque conspirantes temerent etiam ciuitates, prouocati ciuium contumeliis, & Lupicini in Thracia Romani Ducis exercitus auaritia atque perfidia. Qui auctus eos copias parans, vniuersum Romanum exercitum barbaris ad interuentionem subiecit; fuga vero ipse sibi consulens, ad Mactianopolim proximam ciuitatem confugit: ne occisorum Romanorum armis, barbarorum

est armatus exercitus. hxc quidem hoc anno facta esse, ex eodem Ammiano auctore colligitur, profectio enim vero Valentis Antiochia Constantinopolim contigisse anno sequenti. Si autem tot tantaque filius scripta scire lector cupis, consule Ammianum: licet & ipse rerum imminutate superatus, non nisi strictim se historiam hanc profectum esse, testetur illis verbis: *Id lecturos obestamur, ne quis a nobis scrupulose gesta, vel numerum exigat peremptorum, qui comprehendere nullo genere potuit. Sufficit enim, veritate nullo velata mendacio, ipsas rerum digerere summities, ut ipse. Vt illud velim accuratius contempleris, quam quod diuini pensata lance iudicii talia impius Imperator pati cogatur. Qui enim haud pridem (vi vidimus) sanctos monachos ad militiam subeundam adigere conatus est, & renuentes militare necauit: incautus volens libentique in Romanum solum hoites, per quos occideretur, adduxit: vt plane perspicuo fuerit demonstratum exemplo, nihil aliud esse piis sanctique viris negotium facessere, atque eos persequi, quam in Reipublica certam cladem hoites atmare.*

IX. Ex recitata nuper auctoritate Ambrosii commentationum in Lucam, qua bella tunc inter barbaros ingruentia narrantur; plane declaratur, ipsum tunc temporis eandem pre manibus habuisse lucubrationem. Iam cesserant Ariani ad tempus saltem, ipseque Ambrosius in Ecclesia Mediolanensi pacifice agebat; qui eo orio bene visis ad eos commentarios conscribendos vtiliter dignis que styllum admouit. De pace enim, qua tunc ea pace datur Ecclesia; hxc ipse paulo superius dicit. *En, inquit, tempus acceptabile, quo non inuicibus perfidia caligantibus primis annis riget, nec alio inuicibus informis crista blasphemie gelu durate concreuit, sed procellis sacrilegij liberata, nonos fructus terra tam parturit. veteres preterit. Dissensionum quippe omnium procella deseruit: cuncti seculari cupiditate ardores, assidue omnes, quibus Italia populata per iudicium, Ariano proxima sentata incendia coquebatur, sereno iam spiramine temperatur. Sedata tempestas est, concordia nauigat, fides spirat: certatim nauis repetunt fides, quos reliquere peritus, & dulcia patriis oscula litoribus affigunt, liberatos se periculis, absolutos erroribus gratulantur. Salue vincula tanto digna custode, &c. hxc S. Ambrosius in memoriam reuocans quor floribus haud pridem ipsa Ecclesia Mediolanensis, & tota simul Italia ex Ariarum procella fuerit agitata. Quae quidem aura lenis pacem & tranquillitatem adducens, anno sequenti spirare cepit in Oriente, vt proxime dicturi sumus.*

X. Quo tempore hae acstitur (inquit Socrates) Euzois, qui Antiochia Ariano scita Episcopus fuit, extremum vite diem confecit ad quintum Consulatum Valentis, Valentiani autem iunioris primum, in cuius locum Dorotheus successit est.

IESV CHRISTI
Annus 377.

DAMASI PAP. VALENTIS II.
ANNUS GRATIANI II. IMPER.
II. VALENTIN. 2.

QVI sequitur annus trecentisimus septuagesimus septimus, Consulatu Gratiani quarto cum collega Merobauda reperitur Fastis adscriptus. Est mentio horum Consulatum in ara, que vetustate corrofa hos habet versus inferius, qui leguntur:

GRATIANO. IV. ET MEROBAUDE CONSVLIVS DEDICAVIT.
ANTIQA GENEROSE DOMO CVI REGIA VESTAE
PONTIFICI FELIX SACRATO MILITATIGNE
IDEM AVGV TRIPLICIS CVLTOR VENERANDE DIANAE

IX. PAX MEDIOLANENSIS ECCLESIAE.

b Ambrosii comment. in Luc. lib. 9. c. 20.

X. c. Sac. l. 4. c. 28. BYZON. ORTHOX. DOROTHEI ORDINATION.

d Romae in aditu C. v. l. 1. m. A. quae v. r. g. m. d. S. d. m. pag. 20. n. 41.

2 Ambrosio de off. li. 1. c. 1.

præfector: Ego enim raptus de tribunalibus atque administrationibus infulsi ad sacerdotium, docere vos capi, quod ipse non dicit. Itaque factum est, ut prius docere inciperem, quam discere. Discendum igitur mihi simul & docendum est, quoniam non vacavit ante discere. Et quantumlibet quisque profecerit: nemo est, qui doceri non cogat, illam enim ita ipse. Qualem autem delectam habuerit in clericis deliquit, quam in singulos ad officia Ecclesiastica cooptandos fixerit oculorum obturum: quæ ipsemet habet in iisdem tunc à se editis commentariis, his verbis significat. *Meministi, filij, quemdam amicum, cum sedulo se videretur commendare officij, hoc solo tamen in clerico a me non receptum, quod gestus cum plurimum dediceret: Alterum quoque cum in clero reperissem, inoffense me, ne inquam periret mihi, quia velut quodam insolenti inersus verberare oculos ferire meos. Idque dixi, cum * redierint post offensam muneri: hoc solum excepit. Nec se solus sententia. Vterque enim ab Ecclesia recessit, ut qualis inessu procedatur, talis per se ipsa animi demonstraretur. Namque alter Ariana infestationis tempore fidem deseruit: alter precum studio, ne iudicium subiret, sacerdotem senosrum negavit. Lucebat in illorum incessu imago leuitatis. Species quadam scurrarum per caris tantum. hæc iple.*

18 Ambrosio de off. li. 1. c. 18. * redde-rentur

XIV. AMBROSIO SIVE CORROTORA VQS VQS

19 Ambrosio, serm. 30. d. Ambrosio, serm. 81.

20 Augustino, Confess. l. 1. c. 22.

21 Concilio 3. Carth. cap. 17. Augustino, epist. 64.

22 Ambrosio, serm. de sanctis & aliis in locis.

XV. h. l. 1. de Epi. & aliis. C. Theod.

XVI. SYMMACHO MORBOS. 3 Lib. in scriptis. edit. Piam. pag. 704.

præfector: Ego enim raptus de tribunalibus atque administrationibus infulsi ad sacerdotium, docere vos capi, quod ipse non dicit. Itaque factum est, ut prius docere inciperem, quam discere. Discendum igitur mihi simul & docendum est, quoniam non vacavit ante discere. Et quantumlibet quisque profecerit: nemo est, qui doceri non cogat, illam enim ita ipse. Qualem autem delectam habuerit in clericis deliquit, quam in singulos ad officia Ecclesiastica cooptandos fixerit oculorum obturum: quæ ipsemet habet in iisdem tunc à se editis commentariis, his verbis significat. *Meministi, filij, quemdam amicum, cum sedulo se videretur commendare officij, hoc solo tamen in clerico a me non receptum, quod gestus cum plurimum dediceret: Alterum quoque cum in clero reperissem, inoffense me, ne inquam periret mihi, quia velut quodam insolenti inersus verberare oculos ferire meos. Idque dixi, cum * redierint post offensam muneri: hoc solum excepit. Nec se solus sententia. Vterque enim ab Ecclesia recessit, ut qualis inessu procedatur, talis per se ipsa animi demonstraretur. Namque alter Ariana infestationis tempore fidem deseruit: alter precum studio, ne iudicium subiret, sacerdotem senosrum negavit. Lucebat in illorum incessu imago leuitatis. Species quadam scurrarum per caris tantum. hæc iple.*

At sic ex Ariani Episcopi administratione populum magna ex parte corruptum curavit, atque clarum Ecclesiastica disciplina solutum correxit ita ad Gentilios mores incutiit ministrorum coalitos quantoque extirpandos incubuit. Fidem horum facit declamatio illa aduersus Iulianum Kalendas superstitiose colentes. Aclamatione quoque *Las in Luna defectu pariter sustulit, & augetur exiit, ut idem illum Kalendarij, quo populus Gentilis genio indulgebat, Fideles ieiunando transigerent. Sed & quæ symbolo aliquo & affinitate Gentilicis vitibus viderentur esse coniuncta, protinus aboleuit, ut inter alia pium illa conuiuia, Agapes nominata, in Ecclesijs peragi consueta, quorum meminit Augustinus e: quæ quod imaginem quandam Parentalium representarent, Ambrosio exemplo idem S. Augustinus postea in Africana Ecclesia auferenda curauit. In eo quoque multus fuit ut prauam illam consuetudinem, quæ tam in Occidente, quam etiam in Oriente vsu temporis coaluerat, qua Fideles quam plurimum vsu ad prouentiosioræ ætatè baptismum differrent, penitus ut malum germen ex agro Dominico euelleret, & quod se fecisse doluit, ab alijs ne in posterum fieret, vehementer admonuit. g. præstiteruntque hoc ipsum apud Orientales Basilium atque Gregorius Nazianzenus, necnon Gregorius Nyssenus, ut ipsorum de Baptismo editæ orationes significant. At de rebus ab Ambrosio gestis hoc tempore hætenus: conueniens cum sepe in futurum.*

Hoc eodem anno idem Imperator pro clericorum immunitate ita rescripsit h. *Presbyteros, diaconos, subdiaconos, atque exorcistas, & leuitos, ostendit etiam & omnes perinde, qui primi sunt personarum munus expertæ esse præcipimus. Dat. III. Non. Mart. Gratiano IV. & Merobaudæ Coss.*

Hoc patiter anno, magno fauore Imperatorum tum Romæ, tum etiam Constantinopoli Symmacho Consulari, ipsi Principibus cæcillimo de dicata statua est: eius autem, quæ Romæ erecta est, basis cuiusmodi habuit inscriptionem h.

PHOSPHORI
L. AVR. AVIANO, SYMMACHO. V. C. PRÆFECTO. VRBI. CONSULI. PROPRIÆ. FECTIS. PRÆTORIO. IN. VRBE. ROMA. FINITIMISQUE. PROVINCIIS. PRÆFECTO. ANNO. NOSTRO. ROMÆ. PONTIFICI. MAIORI. QUINDECIMVIRO. S. P. MVLTIS. LEGATIONIBVS. PRO. AMPLISSIMI. ORDINIS. DESIDERIIS. APVD. DIVOS. PRINCIPES. EVNCTO. QVI. PRINIVS. IN. SENATV. SENTENTIAM. ROGARI. SOLITVS. AVCTORITATE. PRVDENTIA. AT. QVE. ELOQVENTIA. PRO. DIGNITATE. TANTI. ORDINIS. MAGNITVDINEM. LOCI. EIVS. IMPLERIT.

AVRO. INLYSTREM. STATVAM. QVAM. A. DOMINIS. AVGVSTISQ. NOSTRIS. MNATVS. AMPLISSIMVS. DECRETIS. FREQUENTIBVS. IMPETRABIT. IDEM. TRIVMPHATORES. PRINCIPES. NOSTRI. CONSTITVTI. A. DPOSITA. ORATIONE. IVSSERVNT. QVÆ. MERITORVM. EIVS. ORDINEM. AC. SERIEM. CONTINERET. QVORVM. PERENNE. IVDICIVM. TANTO. MVNERI. HOC. QVOQVE. ADDIDIT. VT. ALTERAM. STATVAM. PARI. SPLENDORE. ETIAM. APVD. CONSTANTINOPOLIM. COLLOCARET. à dextero latere eiusdem basis hæc: DEDICATA. III. KAL. MAIAS. D. N. GRATIANO. IV. ET. MEROBAYDE. COSS.

hætenus incipit Symmachi, de qua moniti, citro em corrigimus, siquidem secuti fallaces duces, cum ipsis errauimus, dicentes hunc ipsum esse Symmachum Urbis Præfectum, qui pro Ara Victoria laborauit, Verum creatum corrigimus, afferentes hunc ab eo ductum, parentem tamen ipsius prænomine Lucium Auanum, filium vero Quintam esse dictum, cuius tamen Vibiana præfectura non ante annum Domini trecentesimo & octogesimo quartum contigit, post annos septem. At vltis his quæ Principes seculi Romæ Symmacho præstiterunt: quid ibidem maioris honoris contulerit Deus Ambrosio haud tacendum: accidit enim, quo anno, nescitur (post aliquo enim annos ab Ambrosio ordinatione cõtingit, tradit Paulinus eius Romam aduentum) ut illud ipsum miraculum ederet, quod idem auctor describit his verbis h: *Per idem tempus cum Transiberim apud quamdam clarissimam inuiteretur, ut sacrificium in domo offerret: quadam balnearie, quæ paralytica in lecto iacebat, cum cognouisset ibidem esse Dominum, iacet dicens, in scella se ad eandem domum, ad quam vltimatus adueniat portari fecit, atque oranti & imponenti manum vestimenta attriit: quæ eum excoluaretur, statim sanitate recepta ambulari cepit: ut impleret illud Dominicum dictum ad Apostolos I: Etiam inuicem his facietis credentes in nomine meo. Quod tamen signum sanitaris ut mox abile fuit, ita etiam nec occultum: nam ego post annos plurimos, S. viri referentibus, positus in Vrbe cognoui, hæc Paulinus. Vides ex his pariter pristinam illam adhuc perseverantiam Romæ consuetudinem, quæ tempore persecutionis vsu fuerat necessario introducta, nempe vt in domibus priuatis sacra agerentur Missarum solemnias: quod pluribus exemplis toto secundo Annaliu est demonstratum, quo modo vero post hæc Ecclesiasticæ canonæ decretum sit, ne in priuatis ædibus sacrificia offerrentur, suo loco dicendum erit.*

IESV CHRISTI
Annus 378.
DAMASI PAP. VALENTIS 11.
Annus GRATIANI 11. IMPER.
11. VALENTINI 3.

ANNVS trecentesimo septuagesimo octauo aperitur nouis Consulibus Valente sextum & Valentiano iunior: cuius exordio, ipsi Kalend. Ianuarii, Sanctus Basilus octo annis, mensibus sex, & diebus sexdecim in Episcopatu persundus, scilicet ad Deum ex hac vita migravit: quibus agit in Ecclesia eius natalis dies, per annos singulos iugi memoria repetendus, sed & dies electionis eiusdem decimo octauo Kalend. Iulii in Ecclesiasticis tabulis adnotatur. Annus vero octauus Basilium in sede absoluisse, nouumque inchoasse, testificatione Gregorii m fratris ipsius Nysseni Episcopi superius in eius electione dictum est: sed & Gregorius Theologus in ipsius epitaphio octo itidem annos eum in sede absoluisse confirmat: ut nulla plane

408

1 Ambrosio, serm. 30. d. Ambrosio, serm. 81.

2 Augustino, Confess. l. 1. c. 22.

3 Concilio 3. Carth. cap. 17. Augustino, epist. 64.

4 Ambrosio, serm. de sanctis & aliis in locis.

5 h. l. 1. de Epi. & aliis. C. Theod.

6 SYMMACHO MORBOS. 3 Lib. in scriptis. edit. Piam. pag. 704.

7 PHOSPHORI

8 L. AVR. AVIANO, SYMMACHO. V. C. PRÆFECTO. VRBI. CONSULI. PROPRIÆ. FECTIS. PRÆTORIO. IN. VRBE. ROMA. FINITIMISQUE. PROVINCIIS. PRÆFECTO. ANNO. NOSTRO. ROMÆ. PONTIFICI. MAIORI. QUINDECIMVIRO. S. P. MVLTIS. LEGATIONIBVS. PRO. AMPLISSIMI. ORDINIS. DESIDERIIS. APVD. DIVOS. PRINCIPES. EVNCTO. QVI. PRINIVS. IN. SENATV. SENTENTIAM. ROGARI. SOLITVS. AVCTORITATE. PRVDENTIA. AT. QVE. ELOQVENTIA. PRO. DIGNITATE. TANTI. ORDINIS. MAGNITVDINEM. LOCI. EIVS. IMPLERIT.

9 ANNVS trecentesimo septuagesimo octauo aperitur nouis Consulibus Valente sextum & Valentiano iunior: cuius exordio, ipsi Kalend. Ianuarii, Sanctus Basilus octo annis, mensibus sex, & diebus sexdecim in Episcopatu persundus, scilicet ad Deum ex hac vita migravit: quibus agit in Ecclesia eius natalis dies, per annos singulos iugi memoria repetendus, sed & dies electionis eiusdem decimo octauo Kalend. Iulii in Ecclesiasticis tabulis adnotatur. Annus vero octauus Basilium in sede absoluisse, nouumque inchoasse, testificatione Gregorii m fratris ipsius Nysseni Episcopi superius in eius electione dictum est: sed & Gregorius Theologus in ipsius epitaphio octo itidem annos eum in sede absoluisse confirmat: ut nulla plane

10 IESV CHRISTI

11 Annus 378.

12 DAMASI PAP. VALENTIS 11.

13 Annus GRATIANI 11. IMPER.

14 11. VALENTINI 3.

15 ANNVS trecentesimo septuagesimo octauo aperitur nouis Consulibus Valente sextum & Valentiano iunior: cuius exordio, ipsi Kalend. Ianuarii, Sanctus Basilus octo annis, mensibus sex, & diebus sexdecim in Episcopatu persundus, scilicet ad Deum ex hac vita migravit: quibus agit in Ecclesia eius natalis dies, per annos singulos iugi memoria repetendus, sed & dies electionis eiusdem decimo octauo Kalend. Iulii in Ecclesiasticis tabulis adnotatur. Annus vero octauus Basilium in sede absoluisse, nouumque inchoasse, testificatione Gregorii m fratris ipsius Nysseni Episcopi superius in eius electione dictum est: sed & Gregorius Theologus in ipsius epitaphio octo itidem annos eum in sede absoluisse confirmat: ut nulla plane

16 IESV CHRISTI

17 Annus 378.

18 DAMASI PAP. VALENTIS 11.

19 Annus GRATIANI 11. IMPER.

20 11. VALENTINI 3.

21 ANNVS trecentesimo septuagesimo octauo aperitur nouis Consulibus Valente sextum & Valentiano iunior: cuius exordio, ipsi Kalend. Ianuarii, Sanctus Basilus octo annis, mensibus sex, & diebus sexdecim in Episcopatu persundus, scilicet ad Deum ex hac vita migravit: quibus agit in Ecclesia eius natalis dies, per annos singulos iugi memoria repetendus, sed & dies electionis eiusdem decimo octauo Kalend. Iulii in Ecclesiasticis tabulis adnotatur. Annus vero octauus Basilium in sede absoluisse, nouumque inchoasse, testificatione Gregorii m fratris ipsius Nysseni Episcopi superius in eius electione dictum est: sed & Gregorius Theologus in ipsius epitaphio octo itidem annos eum in sede absoluisse confirmat: ut nulla plane

22 IESV CHRISTI

23 Annus 378.

24 DAMASI PAP. VALENTIS 11.

25 Annus GRATIANI 11. IMPER.

26 11. VALENTINI 3.

27 ANNVS trecentesimo septuagesimo octauo aperitur nouis Consulibus Valente sextum & Valentiano iunior: cuius exordio, ipsi Kalend. Ianuarii, Sanctus Basilus octo annis, mensibus sex, & diebus sexdecim in Episcopatu persundus, scilicet ad Deum ex hac vita migravit: quibus agit in Ecclesia eius natalis dies, per annos singulos iugi memoria repetendus, sed & dies electionis eiusdem decimo octauo Kalend. Iulii in Ecclesiasticis tabulis adnotatur. Annus vero octauus Basilium in sede absoluisse, nouumque inchoasse, testificatione Gregorii m fratris ipsius Nysseni Episcopi superius in eius electione dictum est: sed & Gregorius Theologus in ipsius epitaphio octo itidem annos eum in sede absoluisse confirmat: ut nulla plane